

Sverkerprisen 2018

Bjørn Zachrisson ble 16. november tildelt årets Sverkerpris på Riksstämman i Göteborg.

Zachrisson møtte Sverker Toreskog for første gang på Gausdal høyfjellshotell i 1991, dit begge ble invitert som forelesere av fagsekretær i NTF, Reidun Stenvik. Hun forsto at å koble to tannleger som var dyktige på hvert sitt felt, henholdsvis minimalinvasiv restorativ behandling og ortodonti, ville være en god idé.

Da de ble invitert til symposiet som ble arrangert for allmenntannleger, fikk de vite at de skulle snakke en halv dag hver, men kun én time av gangen, og de fikk ikke forlate salen mens den andre snakket.

Stenvik hadde trolig sett at spesialister og tannleger som er interessert i et spesielt fagområde hovedsakelig fordyper seg mer og mer i sitt spesielle fagområde, og holder seg med «likesinnede», fremfor å se hva andre, med andre kompetanseområder kan bidra med for et best mulig sluttresultat. Hverken Zachrisson eller Toreskog hadde hørt om hverandre før da de møttes for første gang, når begge var godt voksne.

Kun kort tid etter at Bjørn Zachrisson hadde begynt på sitt første innlegg for dagen, reiste Sverker Toreskog seg opp i salen og strakk armene i været: Her hadde han funnet brikken han manglet, en som kunne plassere tennene der han ønsket slik at han kunne spare enda mer tannsubstans før han kunne lage sine vakre bondede restaureringer.

Zachrisson på sin side var like fascinert etter å ha hørt Sverker Toreskog forelese. Zachrisson hadde fra fakultetet i Oslo kun sett restaureringer av tenner med MK-kroner og forsto at Toreskog, allmenntannlegen som introduserte MK-kronen til Skandinavia allerede i 1964, og hadde gått bort fra denne teknikken i 1985, til fordel for den mer vevsbevarende og estetiske teknikken med tynt bondet porselen, var den brikken *han* manglet.

I tillegg til at Toreskogs teknikk både var langt mindre invasiv enn MK-kronen, samt ga bedre estetikk, forutsatte ikke Toreskogs teknikk at man dekket palatinalflaten med kronemateriale, noe som gjorde at Zachrisson lettere kunne bonde en retainer til emalje etter behandlingen.

De to møttes da de var godt oppe i 50-årene, og dette møtet gjorde at de utviklet et samarbeid som førte til at de ble pionerer innen det vi i dag kan kalle «ortorestorativ vevsbevarende estetisk tannbehandling». Samarbeidet varte i over 20 år.

De ble invitert over hele verden til internasjonale kongresser, og har inspirert tusenvis av tannleger til å tenke mer minimalinvasivt med enda bedre estetiske resultater enn de fleste visste var mulig å få til. Mantraet deres: «1 + 1 = 3» spilte på at ved å samarbeide på denne måten, kunne man oppnå langt bedre resultater, både biologisk og estetisk, enn det det var mulig å få til alene. De fikk også mange utmerkelse, blant annet ble de begge utnevnt til professorer ved Universitetet i Lima, Peru og var også mange ganger hovedinnledere (keynote speakers) ved store konferanser rundt i verden. I USA ble de omtalt som det «European team» hvor de mange ganger foreleste sammen med «US team» som besto av Vince Kokich og Frank Spear.

Erik Svendsrud
Foto: Privat